

*De com descobrir
una paret es pot
convertir en una
fixació.*

*Vies d'escalada
al **FRARE**
GROS d'Alzina
(Montsec)*

.....

Normalment quan et diuen: “tinc una paret al costat de casa que té molt bona pinta. No sé si hi ha vies o que, però un dia ho hauríem d’anar a mirar” t’imagines un rostoll de 10 metres ple d’herba. A tots ens ha passat; arribar a peu de via, quedar decepcionats pel que era més que evident però que ens negàvem a acceptar degut a aquesta il·lusió quasi infantil amb la que ens prenem els projectes; i acabar la jornada encenent un focarràs a peu de paret per fer carn a la brasa amb algun boletot de temporada que haguem trobat i explicant històries mil. Quan l’Eulàlia ens va descobrir la perla que tenia amagada al costat de casa ens vam imaginar que el rollo aniria així però tot i així varem decidir anar-ho a veure: almenys faríem una excursió i coneixeríem un lloc nou. Malgrat aquesta llei de Murphy de repetitiva freqüència, quan veiérem la paret ens varem emportar una grata sorpresa. Ja durant la primera visita a la paret varem entendre que estaríem enfeinats pels propers caps de setmana. Part d'aquesta bona sensació és fruit, sens dubte, del factor exploració que té cada sortida a aquest racó del Montsec i maximitzat pels dies que trobarem, amb la verdor desbordant arreu i les rieres a vessar d'aigua, reconec que quelcom poc habitual al Montsec.

Aquest dia em va venir el cap les paraules d’un flipat que vaig sentir fa molt de temps que assegurava que a Catalunya encara queden llocs verges i inexplorats. El que dic, era un flipat, però gairebé tenia raó; havia d’haver dit en tot cas “semi-verges”.

Un paisatge força diferent al clàssic Montsec.

Primer de tot varem repetir la única via que hi havia oberta a la paret i sobre la qual no en teníem cap informació. En aquell moment la varem anomenar entre nosaltres el Petit Tresor en clara al·lusió a l’intens sentiment que varem tenir tots en descobrir aquest racó desconegut. De seguida ja varem traçar imaginàriament les possibles vies que es podrien i volíem obrir i només calia temps i dedicació perquè fossin una realitat. Al cap de setmana següent ja érem de nou al peu de paret amb intenció de deixar-hi la nostra petjada.

La primera que va veure la llum va ser l'Esperó Enric Vilaplana d'Abadal dedicada a aquest pioner de l'escalada a Osona, germà d'en Miquel i que ens va deixar poc temps abans de l'obertura. Ben organitzats, la varem deixar enllestida en un sol dia entre l'Eulalia Sancho, el mateix Miquel Vilaplana, en Xevi Casals i jo mateix quedant una prou maca via de concepció clàssica.

Temps més tard, amb les inevitables parades provocades pels rigors cuniculars de l'estiu i la severitat de l'hivern, li toca el torn a la Genollets de Vellut. Entre en Jordi Solà, en Miquel Vilaplana, el nenivan i la col·laboració de l'Eulalia Sancho i la Judit Rovira s'equipa per dalt aquest bonica via esportiva pel bell mig de la paret tot buscant els panys de roca més guapos. Malgrat l'aparent verticalitat de la paret que feia presagiar una escalada d'alta dificultat, la generosa distribució de les preses va fer que la via quedés d'una dificultat moderada i d'una gran bellesa.

En Miquel a les verticals plaques de la Genollets de Vellut.

També existeix un projecte pendent d'acabar per part d'en Miquel i l'Eulàlia que recorre les ajagudes plaques a la dreta de les tres vies ressenyades. I encara queden altres possibles vies per obrir però això ja ho deixarem per qui vulgui acostar-se a aquest indret tan poc paradigmàtic del Montsec.

La paret del Frare Gros d'Alsina es troba seguin curs amunt el conegut amb el nom de Barranc del Bosc, o el que és el mateix la riera que passa per Roca Regina, quan aquest es troba a l'alçada del poble d'Alsina, i per tant el tipus de roca és la mateixa que trobem en aquesta paret doncs es tracta del mateix estrat geològic, o sigui, un calcari de prou bona qualitat amb un alt component sorrenc. Aquest tipus de pedra fa que la roca mare sigui d'excel·lent qualitat però que presenti una certa quantitat de blocs que les successives repeticions a les vies s'encarregaran de netejar. Així, les primeres repeticions a les vies hauran d'extremar precaucions per evitar sorpreses però amb el temps quedaran unes vies completament sanejades i solides.

El medi on es troba la paret en cap moment ens farà pensar que som al Montsec: la riera sempre plena d'aigua i l'espès bosc que pobla tot aquest vessant de la muntanya ens allunya de la imatge que tenim del Montsec més popular.

ACCÉS:

Entre el congost de Terradets i Trepç trobem el trencall de la carretera LV-9124 que duu primer a Guardia de Trepç, després a Moror i per últim a Alsina. (1)

Cinc-cents metres després de passar el poble d'Alsina trobem un evident trencall a mà esquerra per una pista de terra que cal agafar. (2) Seguim per aquesta pista en sentit descendent durant aproximadament uns vuit-cents metres (3) i quan aquesta pista deixa la tendència descendent i comença a enfilir direcció Est, ja de pla, hem de deixar el cotxe al voral del camí.(4).

APROXIMACIÓ:

La paret no es veu des de cap punt del voltant motiu pel qual ha quedat en l'anonimat fins avui; únicament s'intueix l'aresta cimera des del poble de Moror mirant en direcció sud-oest. A nivell general la paret queda a darrera de la carena principal de la serra d'Ager que tenim a davant nostre, en una vall secundària i paral·lela per sota seu. La paret té orientació sud i per tant és impossible de veure des d'aquí. Tampoc res fa suposar que per aquí hi pot haver-hi una paret d'aquestes dimensions doncs tota la visió que es té des d'aquest punt són de vessants arbrades: la paret queda del tot amagada.

Podem prendre com a referència una petita zona rocosa que en forma de proa sobresurt d'una carena. Aquesta petita proa rocosa és l'inici de la paret del Frare Gros. El camí d'aproximació ens durà a passar per sota d'aquesta proa i quan haguem superat la línia de la carena haurèm de trencar a la dreta per accedir a la paret.

Així doncs, des del pàrking caldrà davallar en direcció sud tot travessant uns camps pel millor lloc possible (1) fins a trobar el Barranc de Sant Esteve. Aquesta barranc, que és un afluent del Barranc del Bosc que segueix fins a Roca Regina, té una direcció general Oest a Est però en aquest punt té un canvi de direcció per tal de seguir l'orografia del terreny (2). L'haurèm d'anar seguint mentre vagi en direcció sud, tot travessant-lo diverses vegades.(3)

Una vegada la riera torni a prendre direcció est, després de travessar un bonic prat amb una construcció sense teulada (4), caldrà travessar de nou la riera en direcció sud i enfil·lar-se vessant amunt seguint un camí on eventualment trobarem alguna fita (5). Aquest camí guanya part de la vessant fins que arriba a un punt que comença a vorejar seguint la cota en direcció sud. El camí és del tot panoràmic i travessa diverses carenes on la vista és del tot recomanable (6). En una d'aquestes carenes trobarem una antiga pedrera d'extracció de rodes de molí, amb les restes d'alguna encara pendent de ser extreta i que els experts daten entre el segle X o XI.

Les vistes panoràmiques ens acompanyen durant tota l'aproximació.

Quan aquest camí a cota passa l'última carena descendeix breument fins a travessar el petit barranc que recorre la vall on hi ha la paret del Frare. A la dreta ja veiem la paret al fons de la vall. Seguim breument uns metres en sentit ascendent pel camí que dúiem i a l'alçada d'un evident pi trobem el trencall que en duu fins a la base de la paret, ara ja evident (7). En total 40 minuts.

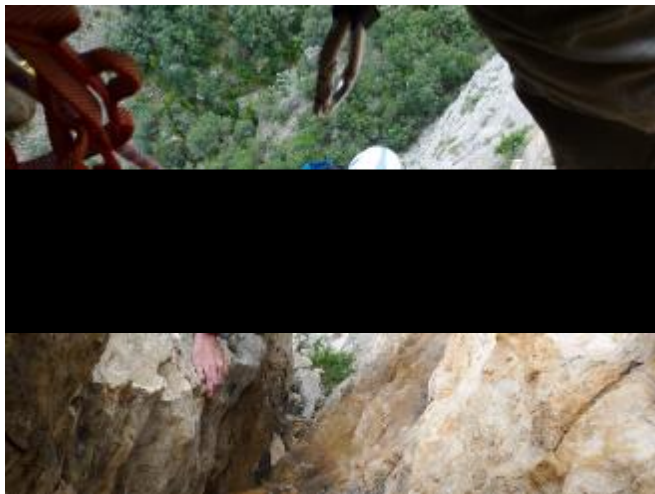

VIES:

1. Esperó Enric Vilaplana d'Abadal (165mts., V+) La via ressegueix en tot moment l'evident esperó que delimita la paret per l'esquerra, seguint en tot moment línies lògiques i evidents. El primer llarg supera el pedestal que forma l'esperó a la seva part inferior i que comença arran del camí. Després, tot combinant diedres amb alguna placa guanya la paret principal. De material únicament cal dur els tascons i els friends. Reunions en arbres o equipades amb parabolts de 10 mm.

2. Genollets de Vellut. (195mts., 6a+). Via completament equipada amb parabolts de 10 mm que ressegueix les atractives plaques que hi ha entre l'esperó Enric Vilaplana i el forat característic enmig de la paret. Reunions rapelables.

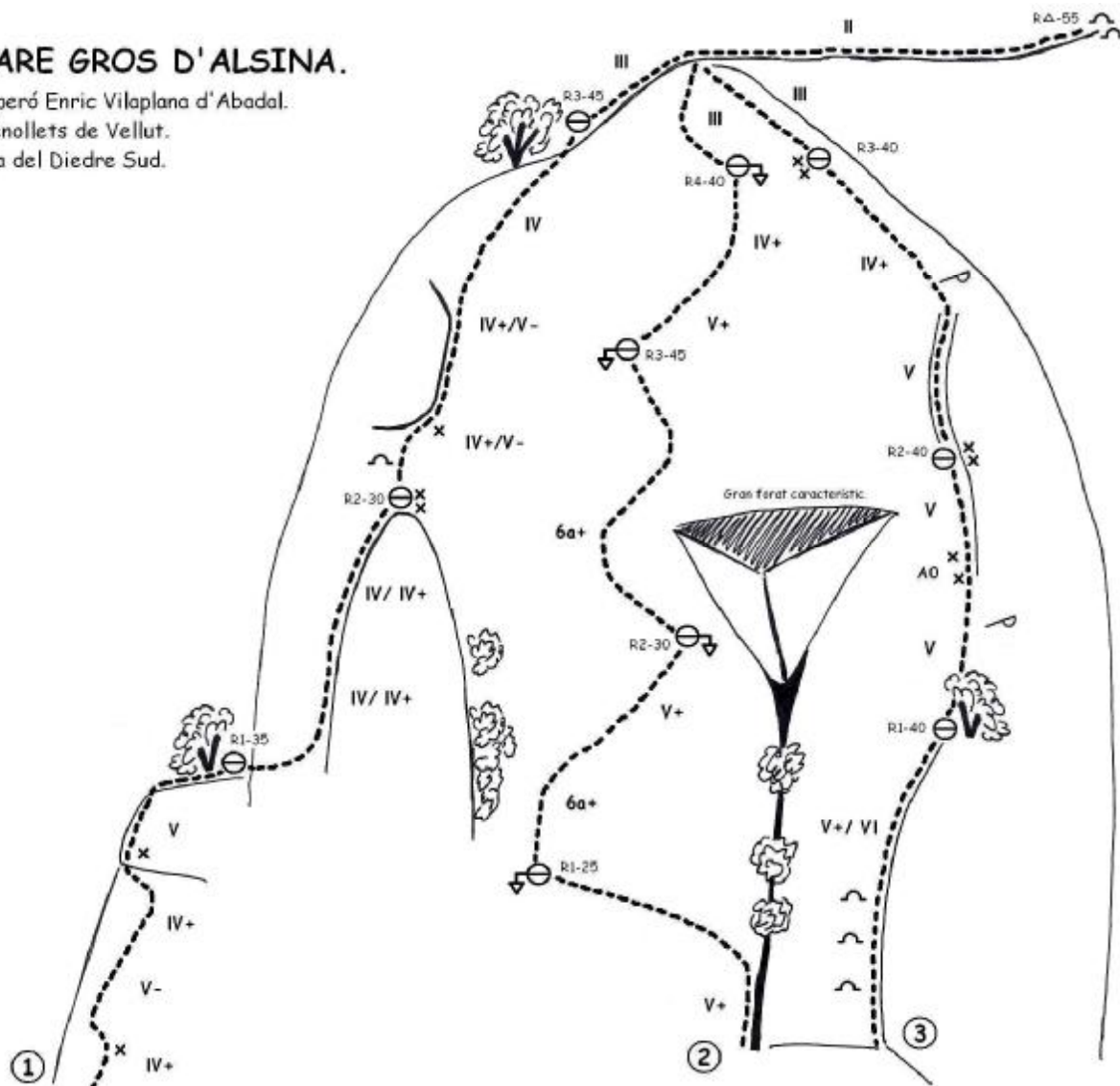
3. Via del Diedre Sud (175mts., V+/Ao). Via de concepció clàssica oberta pels germans Ullastre on caldrà dur els tascons i els friends. Hi trobarem algun pitó, espits i ponts de roca. Les reunions es fan totes aprofitant alguna sabina o en el seu defecte resten equipades amb espits. Comença per un evident i estètic diedre a la dreta de la Genollets de Vellut on es veuen cordinos penjant dels pont de roca. Ressegueix sempre línies evidents, a destacar el diedre del primer llarg i la xemeneia del tercer que a simple vista sembla del tot impossible. Roca més bona del que pot semblar a priori.

La xemeneia del tercer llarg de la via del Diedre Sud durant la nostre particular descoberta de la paret.

FRARE GROS D'ALSINA.

1. Esperó Enric Vilaplana d'Abadal.
2. Genollets de Vellut.
3. Via del Diedre Sud.

↑
Projecte en cur
l'Eulalia i en M.

INFORMACIÓ D'INTERÈS:

- L'orientació de la paret és estrictament a migdia. Per tant, l'època aconsellada per escalar en aquesta paret és a la primavera i a la tardor. A l'hivern, amb un bon solet també seria possible escalar-hi.
- El poble més proper és el poble d'Alsina però aquí no existeix cap mena de servei, els serveis més pròxims els trobem a l'Hostal del Llac, vora el pantà de Terradets. Aquí hi ha servei de bar, restaurant, allotjament i comunicacions. Per altres assumptes més concrets caldrà arribar-se a Tremp, que es troba a pocs quilometres en direcció nord.
- Es pot completar la jornada d'escalada amb la visita a les multitud de restes arqueològiques que abunden per la zona així com al castell de Mur. Tot i així, continuar per la carretera d'aquesta vall ens durà a Alsamora i a Pont de Montañana, ja a l'Aragó, i ens permetrà conèixer una de les zones més aïllades i desconegudes de Catalunya. Lectures recomanades per conèixer l'arqueologia de la zona i molts altres racons:

SANCHO, M. (Dir.). 2009. *Mur, la història d'un castell feudal a la llum de la recerca històrico - arqueològica*. Tremp: Garsineu.

SANCHO, Marta. 1997. *"Ipsa Fabricata": Estudi arqueològic d'un establiment siderúrgic medieval*. Barcelona: Universitat de Barcelona.

SOLÀ, J. 2003. *La muntanya oblidada. Economia tradicional, desenvolupament rural i patrimoni etnològic al Montsec*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

SOLÀ, J., 2011. *Montsec. 20 excursions de l'alberg Montsec-Mur*. Barcelona: Cosetània

- Per a informació complementària us podeu posar en contacte al mail

nenivan@hotmail.com

o bé visitar el blog

www.perversióvertical.blogspot.com